

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.5.29.
COM(2013) 374 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Szlovénia 2013. évi nemzeti reformprogramjáról

**és Szlovénia 2012-2016-os időszakra vonatkozó stabilitási programjának tanácsi
véleményezéséről**

{SWD(2013) 374 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Szlovénia 2013. évi nemzeti reformprogramjáról

és Szlovénia 2012-2016-os időszakra vonatkozó stabilitási programjának tanácsi véleményezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására³,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira⁴,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án elfogadta az Európai Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a gazdaságpolitikák fokozott összehangolásán alapuló, a növekedést és foglalkoztatást célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken intézkedésekre

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

³ COM(2013) 374 final.

⁴ P7_TA(2013)0052 és P7_TA(2013)0053.

van szükség annak érdekében, hogy javuljanak Európa lehetőségei a fenntartható növekedés és a versenyképesség terén.

- (2) A Bizottság javaslatai alapján a Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot⁵, melyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.
- (3) Az állam-, illetve kormányfők 2012. június 29-én elfogadták a Növekedési és Munkahely-teremtési Paktumot, amely koherens keretet teremt a minden lehetséges ösztönzőt, jogi és szakpolitikai eszközt felhasználó tagállami, uniós és euróövezeti tevékenységek számára. Döntöttek a tagállami szinten megvalósítandó intézkedésekről, és kifejezték teljes körű elkötelezettségüket az Európa 2020 stratégia céljainak megvalósítása és az országspecifikus ajánlások végrehajtása iránt.
- (4) A Tanács 2012. július 6-án ajánlást fogadott el Szlovénia 2012. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményezte Szlovénia 2011–2015-ös időszakra vonatkozó, aktualizált stabilitási programját.
- (5) A Bizottság 2012. november 28-án elfogadta az éves növekedési jelentést⁶, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2013. évi európai szemeszterét. Ugyancsak 2012. november 28-án a Bizottság a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést⁷, amelyben Szlovéniát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (6) Az Európai Tanács 2013. március 14-én elfogadta a pénzügyi stabilitás, a költségvetési konszolidáció és a növekedést ösztönző intézkedések biztosítására irányuló prioritásokat. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedésbarát költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás rendes feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közigazgatást.
- (7) A Bizottság 2013. április 10-én az 1176/2011/EU rendelet 5. cikkének megfelelően közzétette a Szlovéniára vonatkozó részletes vizsgálat eredményeit⁸. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Szlovéniában súlyos makrogazdasági egyensúlyhiány tapasztalható. Az egyensúlyhiány gyors kiépülésének megállításához és megszüntetésének kezeléséhez sürgős politikai intézkedésre van szükség. A magánszektor és az államháztartás adósságállományának szintje mindeddig az eredménytábla riasztási küszöbértékei alatt maradt, és a nettó külső adósságállomány is viszonylag korlátozott. A problémát azonban nem az adósság szintje, hanem a struktúrája jelenti, mivel jelentős mértékben a vállalati szektorban koncentrálódik. Az egyre gyorsuló negatív gazdasági tendenciák kontextusában ez

⁵ A Tanács 2013. április 22-i 2013/208/EU határozata.

⁶ COM(2012) 750 final.

⁷ COM(2012) 751 final.

⁸ SWD(2013) 122 final.

aláássa a pénzügyi szektor stabilitását és bonyolítja a hitelállomány-leépítési folyamatot, többek között az államadósság szintjével való kölcsönös kapcsolat révén. E kockázatokhoz társul a munkaerő- és tőkepiacok korlátozott alkalmazkodóképessége és egy olyan gazdasági szerkezet, amelyben az állami tulajdon dominál. A politikai bizonytalanság időszakai és a reformok előtt álló jogi akadályok megakadályozták Szlovéniát abban, hogy megfelelő módon tudja kezelni az egyensúlyhiányokat és fokozni tudja alkalmazkodóképességét, így sérülékenysége nőtt a súlyos állami finanszírozási problémákkal jellemzett időszakban.

- (8) Szlovénia 2013. május 9-én benyújtotta a 2012–2016-os időszakra vonatkozó, 2013. évi stabilitási programját és 2013. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (9) 2013. május 23-án a szlovén hatóságok levelet küldtek a Bizottságnak, amelyben összefoglalják, módosítják és tisztázzák a nemzeti reformprogramban található fő kötelezettségvállalásokat.
- (10) A 2013. évi stabilitási programnak az 1466/97/EK tanácsi rendelet szerinti értékelése alapján a Tanács úgy véli, hogy a jelentős, bár a programidőszak végére ütemezett – a hiányt a GDP 2009. évi 6,2 %-áról 2012-ben 4,0 %-ára csökkentő – konszolidációs erőfeszítések ellenére Szlovénia várhatóan nem fogja megszüntetni a túlzott hiányt 2013-ra, a 2009. végi tanácsi ajánlásban meghatározott határidőre. Ez elsősorban az említett időpontban vártnál rosszabb gazdasági környezettel magyarázható. A programban szereplő költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2013 vonatkozásában nagyjából megalapozott, míg 2014 tekintetében optimista. Mindenekelőtt a hatóságok azzal számolnak, hogy miután a GDP 2012-ben 2,3 %-kal, 2013-ban pedig 1,9 %-kal visszaesik, 2014-ben 0,2 %-kal növekedni fog, feltételezve, hogy költségvetési intézkedésekre kerül sor, amelyek következtében az államháztartási hiány (kizárva a banki feltőkésítést) a GDP 2013. évi 4,2 %-áról 2014-ben a GDP 2,6 %-ára csökken. A Bizottság – változatlan politika feltételezésén alapuló és csak a 2013. április közepéig elfogadott intézkedéseket figyelembe vevő – előrejelzése szerint azonban a GDP 2014-ben 0,1 %-kal visszaesik, a hiány pedig a GDP 4,9 %-a lesz. A programban vázolt költségvetési stratégia fő célkitűzése a túlzott hiány 2014-ig történő megszüntetése egy évvel a Tanács által 2009 végén megállapított határidőt követően, kiegyensúlyozott strukturális egyenleg elérése 2017-re és az adósság arányának stabilizálása a GDP 55 %-a alatt. A program megerősíti a strukturális értelemben kiegyensúlyozott költségvetésben meghatározott középtávú költségvetési célt. A középtávú költségvetési cél nincs összhangban a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeivel, mert nem veszi megfelelően figyelembe az idősödéshez kapcsolódó rejtett kötelezettségeket. Az államháztartási hiányra vonatkozóan tervezett, program szerinti célok összhangban vannak a túlzott hiány 2014-ig történő megszüntetésével. Tekintettel azonban az említett évre vonatkozó optimista növekedési előrejelzésre, a bevételi előrejelzésekkel és a nem kellő mértékben részletezett kiadási intézkedésekkel összefüggő jelentős kockázatokra [a Tanács úgy ítéli meg, hogy nem valószínű a túlzott hiány 2014-ig történő megszüntetése]. E körülmények között további strukturális konszolidációs intézkedéseket kell meghatározni, elfogadni és végrehajtani annak biztosításához, hogy az ország a Tanács [2013. június 21-i] ajánlásának megfelelően legkésőbb 2015-ig hiteles és tartós módon megszüntesse a túlzott hiányt. A GDP-arányos államadósság több mint megduplázódott a 2008. évi 22,0 %-ról 2012-ben 54,1 %-ra, és a Bizottság

2013. tavaszi előrejelzése alapján várhatóan 2014-ig tovább növekszik 66,5 %-ra. A hatóságok szerint a GDP-arányos államadósság 2014-ben és 2015-ben 63,2 %-kal eléri a csúcst, majd 2016-ban 62,8 %-ra esik vissza. A GDP-arányos államadóssággal összefüggő kockázatok miatt azonban az arány magasabb is lehet, többek között a jelentős függő kötelezettségek és a banki eszközkezelő társaságba transzferált eszközökből eredő valószínű SFA-tételek következtében, amelyeket a program előrejelzései nem tartalmaznak.

- (11) 2013 májusában a hatóságok fontos intézkedéseket tettek az államháztartás konszolidációja érdekében. Megállapodást értek el a szociális partnerekkel a közszféra bruttó alaptereinek további 1,25 %-os csökkentéséről az államháztartás egyensúlyáról szóló 2012. májusi törvényben meghatározott 3 %-os csökkentésen felül. Emellett a parlament jóváhagyta a strukturális értelemben kiegyensúlyozott/többletet felmutató költségvetési egyenlegre vonatkozó szabály kidolgozásához szükséges alkotmányos alap létrehozását. Azonban a költségvetési paktum előírásainak teljes átültetése különálló alkotmányos végrehajtási törvény révén történik majd, amelyet a tervek szerint 2013 novemberében terjesztenek a parlament elé jóváhagyásra. Végül, a parlament csaknem egyhangúlag szigorította a népszavazás kiírására és eredményességére vonatkozó alkotmányos szabályokat, ami várhatóan megkönnyíti a költségvetési konszolidációs intézkedések bevezetését. Tekintettel a gyorsan növekvő adósságra, még fontosabb a 2013. évi költségvetési stratégia megerősítése és határozott végrehajtása, valamint a lényeges konszolidációs erőfeszítések eltökélt folytatása a következő években. Bár egyes adók az uniós átlag alatt vannak, nem lehet kizárólag az adónövelésre támaszkodni és határozatlan ideig figyelmen kívül hagyni a kiadások dinamikájának kezelését. Indokoltnak tűnik ezért a bevételnövelő intézkedéseket további, a strukturális kiadások visszafogására irányuló költségvetési kiigazítással kiegészíteni. A középtávú költségvetési keret és a kiadási szabály továbbra sem összpontosít elegendő mértékben a középtávú célkitűzés elérésére és a hosszú távú fenntarthatóság biztosítására. Emellett úgy tűnik, hogy egyes államháztartási szervezetek, különösen a közvetett költségvetési források felhasználói esetében nem érvényesülnek teljes mértékben a kiadási korlátok. Végül, nemzetközi és hazai becslések egyaránt arra utalnak, hogy a szlovén feketegazdaság mérete az uniós átlag felett van, ami jelzi, hogy az adózási fegyelem javítására van szükség.
- (12) 2012 decemberében elfogadásra került a nyugdíjreform, amely 2013 januárjában lépett hatályba. A reform kezeli a 2012. évi ajánlásokban azonosított kihívásokat, de nem kellő mértékben, mivel várhatóan az államháztartásra csak középtávon (2020-ig) gyakorol hatást. Bár az említett nyugdíjreform fontos lépés, nem tartalmaz konkrét intézkedéseket az elöregedéssel összefüggő költségek 2020-on túli visszafogására. További reform-erőfeszítésekre van szükség a nyugdíjkiadások hosszú távú fenntarthatóságának javításához, többek között a törvényes nyugdíjkorhatárnak a várható élettartam növekedéséhez való hozzákapcsolása és az előrehozott nyugdíjazás további visszaszorítása révén. A tartós ápolás terén a szolgáltatások iránti kereslet meghaladja a kínálatot, miközben a kiadások szintje viszonylag alacsony. Az előrejelzések szerint a tartós ápolás iránti kereslet és a kapcsolódó kiadások az elöregedési trend ismeretében lényegesen növekedni fognak. A hatályos intézkedések további értékelése hozzájárul a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalhoz ezen a téren.
- (13) Bár a szlovén bankszektor viszonylag kisméretű (nem éri el az euróövezeti átlag felét), a legfontosabb bankoknál tartós nyomás nehezedik a – regionális összehasonlításban

továbbra is csekély – tőketartalékra és komoly veszélyt jelent a gazdaságra nézve az, hogy a tőke tekintetében ezek a bankok az államtól függenek. Az ismétlődő feltőkésítési igény az állami tulajdonú belföldi bankoknál koncentrálódik. Bár a magánszektor teljes adósságának szintje az euróövezeti átlag és a makrogazdasági egyensúlyhiányhoz kapcsolódó eredménytábla riasztási küszöbértékei alatt van, a probléma strukturális jellegű. Az adósság nagy része a vállalati szektorban koncentrálódik és számos vállalkozás túlzottan eladósodott, ami a nemteljesítő hitelek állományának további növekedéséhez vezet. 2012 végén a vállalati hitelek 23,7 %-a 90 napos vagy azt meghaladó késedelembe volt. A beruházások megkönnyítése, a termelékenység és a versenyképesség fokozása érdekében szükség van a vállalati szektornak történő hitelnújtás visszaállítására. A stabilitási program további feltőkésítéseket irányoz elő. A hatóságok írásban megerősítették arra vonatkozó kötelezettségvállalásukat, hogy szükség esetén további tőkét biztosítanak. A hitelnújtás szűkül, és a gyenge bankok, valamint az állam közötti kölcsönhatás erősödik. A vállalati hitelek kamata (az 1 millió eurót meghaladó hitelek esetén) Szlovéniában 2 százalékponttal magasabb, mint az euróövezet egészében és ez a felár 2012-ben tovább nőtt. Elfogadták a banki szerkezetátalakításra vonatkozó keretszabályozást, de annak hatékony végrehajtására még szükség van. A banki eszközközkezelő társaság marad a bankok szanálásának központi intézményi platformja. A kormány által biztosított legújabb adatokkal kiegészített nemzeti reformprogram ismerteti a banki eszközközkezelő társaság felé lebonyolítandó, a szlovén nemzeti bank által végrehajtott, alulról felfelé haladó stresszteszteken alapuló eszköztranszferre vonatkozó terveket. A hatóságok írásban megerősítették, hogy készen állnak az együttműködésre a Bizottsággal és az EKB-val annak biztosítása érdekében, hogy egyes bankok esetében független eszközminőségi felülvizsgálatokra kerüljön sor. A folyamatnak az egész rendszerre ki kell terjednie, hogy biztosítsa a bankszektor tartós stabilitását. Ez a módszer más országokban alapvető fontosságúnak bizonyult a bizalom, a hitelesség és a piaci hozzáférés visszaállítása szempontjából. Az átfogó pénzügyi ágazati stratégia fontos alapját jelentik az alapos külső értékelés nyomán szerzett információk.

- (14) A nemzeti reformprogram nem részletez a banki felügyelet erősítésére irányuló további lépéseket, amit a 2013. évi részletes vizsgálat szükségesnek ítélt meg. A bankokra vonatkozó felügyeleti intézkedések tekintetében a programban új információ csak a szlovén nemzeti bank által végzendő stressztesztekhez kapcsolódik. Az intézkedések, például a megfelelő makroprudenciális szakpolitikák további vizsgálatát nem tartalmazza a program.
- (15) 2013 márciusában munkaerő-piaci reformot fogadtak el a munkaerő-piaci szegmentáció csökkentése és a munkaerő-piaci rugalmasság erősítése érdekében. A reform az egyéni és csoportos elbocsátások esetén alkalmazott elbocsátási eljárás egyszerűsítése és az elbocsátási költségek csökkentése révén csökkenti a határozatlan idejű szerződések védelmét. A határozott idejű szerződésekre vonatkozó szabályokat a visszaélések felszámolása érdekében tovább szigorították, és korlátozták a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzést. Bár a reform jó irányt jelent, még nem látható, hogy kellően ambiciózus-e ahhoz, hogy lényeges hatást gyakoroljon a munkaerő-piaci szegmentációra és rugalmasságra, és Szlovénia vonzerejére a közvetlen külföldi befektetések szempontjából. Nem történtek intézkedések a diákmunkára vonatkozó szabályok által létrejött duális munkaerőpiac kezelésére. A nemzeti reformprogram a jó irányba ható intézkedéseket javasol. 2012-ben a fiatalok munkanélküliségi ráta Szlovéniában jelentősen, 4,9 százalékponttal nőtt, 20,6 %-ra, az

általános munkanélküliségi ráta pedig 0,7 százalékponttal emelkedett, 9 %-ra. A növekvő munkanélküliség ellenére az Európai Szociális Alap által társfinanszírozott aktív munkaerő-piaci intézkedésekben részt vevő munkanélküliek száma az előzetes nemzeti adatok szerint 2012-ben jelentősen csökkent. Nem történtek intézkedések a munkakörnyezetnek a hosszabb aktív életkorhoz való igazítása terén, és nem fogadtak el a személyre szabott, egész életen át tartó tanulást érintő intézkedéseket vagy aktív munkaerő-piaci intézkedéseket a felsőfokú végzettségű fiatalok, az idősebb munkavállalók és az alacsony végzettségűek foglalkoztatásának növelése érdekében. Szlovénia tett néhány intézkedést a készségek és a munkaerő-piaci igények összehangolásának javítása terén. Az állami foglalkoztatási szolgálat kísérleti projektet valósított meg, amelyben azt vizsgálta, hogyan lehet felmérni ezeket az igényeket, de az érdekeltekkel való együttműködés további fejlesztést igényel. Többet kell tenni a releváns szakképzési és -oktatási programok vonzerejének növelése érdekében. A kkv-k tekintetében is sor kerül további, pályaválasztási tanácsadást szolgáló intézkedésekre. Erősíteni kell a munkaadók szakképzésben és -oktatásban betöltött szerepét is. Az e téren végrehajtott fejlesztés növelné a termelékenységet és a versenyképességet.

- (16) A költség-versenyképesség javítására irányuló szakpolitikai intézkedések csak részlegesek voltak. A kormány 2012-ben a közszférában körülbelül 3 %-kal csökkentette a munkavállalónkénti bruttó nominálbért. 2013. május közepén megállapodás született a szociális partnerekkel a közszférabeli munkaerőköltségek további csökkentéséről. Az infláció alapján indexált minimálbér – az átlagbér arányában kifejezve – a legmagasabbak között van az EU-ban, és 2010-ben jelentős diszkrecionális béremelést hajtottak végre. Bár a munkavállalónkénti nominálbér növekedési rátája 2012-ben negatív volt (–0,4 %), a fajlagos munkaerőköltségekre mérsékelt pozitív növekedés volt jellemző (0,7 %), mivel a termelékenység csökkenése erőteljesebb volt (–1,1 %). A termelékenységnövekedést erősítő és a fajlagos munkaerőköltségek tartós csökkentését elősegítő intézkedések hozzájárulnának a versenyképesség visszaállításához.
- (17) A szlovén gazdaságban fontos szerepet játszik az állami tulajdon, amelynek számos jellemzője az 1990-es években lezajlott rendszerváltás óta változatlan maradt. A 90-es években elfogadott privatizációs és vállalati szerkezetátalakítási eszközök azt eredményezték, hogy az állam – különösen a pénzügyi szektorban – domináns maradt. 2011-ben az állami tulajdonú vállalatok a szlovén gazdaság teljes hozzáadott értékének egyhatodát, a vállalati szektor teljes veszteségének pedig mintegy a felét termelték, és az összes munkavállaló egynegyedét foglalkoztatták. Emellett az állami ellenőrzésű alapok és vállalatok a megnövekedett adósság szintek, a feltőkésítési igények és a jelentős állami garanciák kölcsönhatása révén hatást gyakorolnak az államháztartásra. Az állami tulajdonú vállalatok mérete és gyengesége visszafogja a gazdaság fejlődését és növekedését, és hozzájárul a fennálló egyensúlyhiányhoz. Az állami dominancia és az állami eszközök gyakran rosszul működő kezelése akadályozza a belföldi és külföldi magánbefektetéseket, csökkenti a termelékenységet és a versenyképességet. A nem pénzügyi szektorbeli állami vállalatok és az állami tulajdonú pénzügyi intézmények közötti kereszttulajdonlás továbbterjedési kockázatot teremt, korlátozza a kiigazítást és torzítja a forráselosztást, különös tekintettel az új befektetésekre.
- (18) A nemzeti reformprogram vázolja az állami tulajdonlás és a vállalati tőkeáttétel-csökkentés területére vonatkozó szakpolitikai prioritásokat, de nem részletezi a

tervezett intézkedéseket. A 2013. évi részletes vizsgálat körvonalazta az állami tulajdonnal összefüggő gazdasági eredményeket, a közvetlen és a függő fiskális költségek szempontjából, valamint a szokásos kereskedelmi műveletek torzulása tekintetében. A nemzeti reformprogram azonban a pénzügyi vállalatok állami tulajdonlásával összefüggésben csak az összehangolás hiányát említi hátránnyként. Összességében a nemzeti reformprogram ugyan tartalmaz pozitív elemeket, de nem nyújt elegendő információt az állami tulajdonban maradó vállalatok stratégiai orientációja tekintetében, és nem tartalmaz részletes, határidőhöz kötött, pénzügyi teljesítményük és irányításuk javítására vonatkozó kötelezettségvállalásokat. A 2012. évi országspecifikus ajánlásoknak megfelelően történt néhány intézkedés a vállalatirányítás javítása és az állami tulajdonú vállalatok privatizációja terén. Elfogadták a Slovenia Sovereign Holding (SSH – a jövőbeli szlovén állami vagyongazdálkodó) létrehozásáról szóló jogszabályt, de annak hatékony végrehajtására van szükség. Az állami vállalatok vezető testületeibe és felügyelőbizottságaiba való kinevezések nyilvántartása, valamint az érdekeltségek közzétételére vonatkozó előírás hozzájárulhat az átláthatóság növeléséhez. A nemzeti reformprogram bejelentette, hogy 2013 utolsó negyedévére elkészül a privatizációs stratégia, ezt a 2013. május 23-i levél szerint előrehozták a harmadik negyedévre. Időközben a kormány egy listát terjesztett a parlament elé, amelyben 15 vállalatot privatizációra javasolt. A kisebbségi részesedések és a kkv-k mellett a lista jelentős vállalatokat is tartalmaz, például a második legnagyobb bankot, az NKBM-et.

- (19) Szlovéniában nagy a szabályozott szakmák száma és van mozgástere a belépési korlátok jelentős csökkentésének, ami a foglalkoztatás és a verseny szempontjából pozitív hatással járna. A szlovén hatóságok 2012-ben reformfolyamatot indítottak számos szabályozott szakma felülvizsgálatára a jelenlegi szabályozott szakmák jobb meghatározása, az adminisztratív költségek csökkentése és a szakma gyakorlásához való hozzáférés egyszerűsítése céljából. A jogszabályok első – a kézműipar, az idegenforgalom és az építőipar területét érintő – csomagjának elfogadását 2013 elejére tervezték. A kisipar kivételével azonban a reform elmaradt az ütemtervtől. Szlovénia megteremtette a jogi feltételeket egy független versenyhivatal létrehozása számára, de még biztosítani kell, hogy megfelelő személyzet folyamatosan rendelkezésre álljon. A jogszabályt módosítani kell, hogy a hivatal pénzügyi függetlenségének biztosítása érdekében külön költségvetési sort kapjon. Az elsőfokú bírósági eljárás a polgári és kereskedelmi peres ügyekben, valamint a csődeljárásokban indokolatlanul hosszú. Bár vannak pozitív jelek arra vonatkozóan, hogy rövidül a polgári és kereskedelmi ügyek időtartama, további erőfeszítésre van szükség e kérdések kezeléséhez, mivel akadályozzák az üzleti tevékenységet és csökkentik Szlovénia vonzerejét a közvetlen külföldi befektetések szempontjából. Ebben az összefüggésben az egy lakosra jutó bírók számának a nemzeti reformprogramban vázolt, előírt csökkenését a hatékonyság jelentős fokozásával kell ellensúlyozni.
- (20) A nemzeti reformprogram megerősíti annak szükségességét, hogy a pénzügyi nehézségekkel küzdő nem pénzügyi vállalatokat át kell alakítani, de a vállalati szerkezetátalakítással összefüggő szakpolitikai kihívás és válasz további, a piaci alapú megoldásokra összpontosító kidolgozást igényel. További intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy az ország vonzóvá váljon a magánbefektetések, többek között a közvetlen külföldi befektetések számára, és biztosítani kell a magánszektorral való tehermegosztást, az adófizetők forrásainak megőrzése érdekében. A szerkezetátalakításnak az átalakított vállalatok állami finanszírozás nélküli értékesítéséhez kell vezetnie.

- (21) Szlovéniában jelenleg zajlik a jogszabályok módosítása a fizetésképtelenségi eljárás hatékonyságának fokozása érdekében. A kormány 2013 áprilisában módosította a pénzügyi műveletekről, a fizetésképtelenségi eljárásról és a kötelező megszüntetésről szóló törvényt. A módosítások pontosítják a fizetésképtelenség fogalommeghatározását és ösztönzőket vezetnek be annak érdekében, hogy a vállalatvezetők időben jelentsék be a fizetésképtelenséget. A jelenlegi fizetésképtelenségi szabályok nem biztosítanak elegendő ösztönzést és szankciót annak biztosításához, hogy a fizetésképtelenség bejelentésére korai szakaszban sor kerüljön. A kötelező elszámolási eljárások (bíróági eljárásban történő reorganizáció) bonyolultak és az adósságot részesítik előnyben, különösen a kkv-k és a mikrovállalkozások esetén. Nincs kellő ösztönzés a bíróságon kívüli, korai rendezésre, ami hozzájárulhatna az életképes vállalkozások folytatásának biztosításához. Új jogszabályokat jelentettek be, amelyek lehetővé teszik a túlzottan eladósodott vállalatok pénzügyi átalakítását a folyamat elején, és 2013. május végén az igazságügyminisztérium olyan jogszabályi módosításokat terjeszt elő, amelyek megkönnyítik a bíróságon kívüli szerkezetátalakítást és az adósságátütemezést. A megfelelő jogi szabályozás, amely összeegyeztethető ösztönzőket biztosít a hitelezők, a tulajdonosok és a vezetés számára, alapvető lenne a fizetésképtelen, de életképes vállalkozások pénzügyi átalakításának megkönnyítéséhez.
- (22) Az európai szemeszterrel összefüggésben a Bizottság elvégezte Szlovénia gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, értékelte a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Figyelembe vette nemcsak a programok Szlovénia fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni. Az alábbi 1–9. ajánlás tükrözi a Bizottság európai szemeszter keretében tett ajánlásait.
- (23) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta Szlovénia stabilitási programját, és arról alkotott véleményét⁹ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (24) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Szlovénia nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. A Tanács 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi ajánlások tükrözik.
- (25) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elkészítette az euróövezet egészének gazdaságpolitikájára vonatkozó elemzését is, amely alapján a Tanács külön ajánlásokat intézett azon tagállamokhoz, amelyek pénzneme az euró. Szlovéniának ezen ajánlások teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról is gondoskodnia kell,

AJÁNLJA, hogy Szlovénia 2013–2014-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2013-ban és azt követően kellően meghatározott strukturális intézkedésekkel alátámasztva hajtsa végre és erősítse meg a költségvetési stratégiát, hogy biztosítsa a túlzott hiány fenntartható módon történő kiigazítását 2015-ig, valamint a túlzotthiány-eljárás keretében a tanácsi ajánlásban meghatározott

⁹ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése értelmében.

strukturálisegyenleg-javítást. A túlzott hiány megszüntetését követően hajtson végre olyan strukturális kiigazítást, amely lehetővé teszi, hogy 2017-ig elérje a középtávú költségvetési célt. A költségvetési egyensúlyhiányok tartós kiigazítása ambiciózus strukturális reformok végrehajtását teszi szükségessé, amelyek javítják a gazdaság alkalmazkodóképességét és élénkítik a potenciális növekedést, valamint a foglalkoztatást. Biztosítson növekedést elősegítő kiadási politikát, fogadjon el intézkedéseket az adózási fegyelem javítása érdekében és hajtson végre intézkedéseket a kiadási oldalon, a közkiadásoknak az államháztartás valamennyi szintjén történő rendszeres felülvizsgálatával alátámasztva. A konszolidáció hitelességének javítása érdekében 2013 végéig fejezze be a strukturális értelemben kiegyensúlyozott/többletet felmutató költségvetési egyenlegre vonatkozó szabály elfogadását, tegye kötelezővé, átfogóvá és átláthatóvá a középtávú költségvetési keretet és erősítse meg a költségvetési politikát ellenőrző független testületek szerepét. Tegyen intézkedéseket az állam függő kötelezettségeinek fokozatos csökkentésére.

2. Erősítse meg a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságát 2020-on túl is a releváns paraméterek további kiigazításával, többek között a törvényes nyugdíjkorhatárnak a várható élettartam növekedésével való összekapcsolása révén, megőrizve a nyugdíjak megfelelőségét. Fogja vissza a tartós ápolással összefüggő, az előregedéshez kapcsolódó kiadásokat és javítsa a szolgáltatásokhoz való hozzáférést azáltal, hogy az intézményi ápolás helyett az otthoni ápolást helyezi előtérbe, erősítse meg az ellátások célzottságát és a rászorultság vizsgálatát és a betegség miatti korlátozottság/ráutaltság kialakulásának csökkentése érdekében erősítse meg a megelőzést.
3. Biztosítsa, hogy a bérek alakulása, beleértve a minimálbért is, támogassa a versenyképességet és a munkahelyteremtést. Szorosan kövesse nyomon a legutóbbi munkaerő-piaci reform hatásait és szükség esetén állapítsa meg, hogy mely területeken van szükség további intézkedésre a munkahelyteremtés előmozdítása és a szegmentáció felszámolása érdekében, beleértve a diákmunka szabályozását is. Tegyen további intézkedéseket a felsőfokú végzettségű fiatalok, az idősebb munkavállalók és az alacsony végzettségűek foglalkoztatásának növelése érdekében, az erőforrásokat a személyre szabott aktív munkaerő-piaci politikára összpontosítva, és javítva azok hatékonyságát. Kezelje a készségigények és a készségkínálat közötti összhang hiányát a releváns szakképzési és -oktatási programok vonzerejének növelésével és az érdekeltekkel való együttműködés további fejlesztésével a munkaerő-piaci igények értékelése terén.
4. Európai partnerekkel való együttműködésben tegye meg a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy 2013 júniusáig független külső tanácsadót bízson meg a rendszerszintű banki eszközminőségi felülvizsgálat elvégzésével. 2013-ban fejezze be ezt a folyamatot, a már állami támogatási eljárás hatálya alá tartozó két bank esetében felgyorsítva azt, hogy mérlegük helyreállítása minél előbb megtörténhessen. Álljon készen további tőke biztosítására, amennyiben az eszköztranszfer vagy az eszközminőségi felülvizsgálat során további hiányosságok merülnek fel. Valamennyi intézkedést, ideértve a tőkeigények objektív értékelését, a banki eszközkezelő társasághoz irányuló eszköztranszfert, az eszközvédelmi programot, a szerkezetátalakítási intézkedések operatív megvalósítását az állami támogatásra vonatkozó szabályok teljes körű betartásával kell végrehajtani, amennyiben állami támogatás nyújtására sor került. Ezzel párhuzamosan 2014 márciusáig hajtson végre

átfogó ágazati stratégiát, hogy biztosítsa az átalakított bankok magas színvonalú vállalatirányítását és lényegesen javítsa az ágazat irányítását, kockázatkezelését és nyereségességét, többek között konszolidáció révén, amennyiben szükséges. Haladjon előre az NKBM bejelentett privatizációjának előkészítésével és 2013 szeptemberéig dolgozzon ki ambiciózus ütemtervet a bankok közvetett és közvetlen állami részesedéseinek elidegenítésére.

5. 2013 végéig vizsgálja felül a banki szabályozási keretet és e felülvizsgálat alapján erősítse meg a felügyeleti kapacitást, az átláthatóságot és a statisztikai közzétételt.
6. Gyorsítsa fel a szabályozott szolgáltatások reformját, többek között a belépési korlátok jelentős csökkentésével. A versenyhivatal függetlenségének és megfelelő, valamint autonóm finanszírozásának biztosítása révén javítsa az üzleti környezetet.
7. A korábbi erőfeszítésekre építve csökkentse tovább a polgári és kereskedelmi peres ügyek elsőfokú bírósági eljárásának időtartamát és a lezáratlan ügyek, különösen a végrehajtási ügyek számát.
8. A kormány tervezett – 2013 szeptemberéig lezárandó – stratégiájának részeként gazdasági kritériumok alapján sorolja be az alapvető és nem alapvető állami eszközöket, a nem alapvető eszközök elidegenítésének céljával. Megfelelő időben tegye teljes mértékben működőképpé a szlovén állami vagyonkezelőt és ruházza át valamennyi részesedés tulajdonjogát és kezelését a holdingra, esetleg kizárva azokat, amelyek szerepelnek azon vállalatok listáján, amelyeket azonnali teljes privatizációra jelöltek ki. Kezdetől fogva biztosítsa a szlovén vagyonkezelő szakmai irányítását, esetleg nemzetközi szakértők bevonásával és biztosítva az egyértelműen meghatározott, szokásos piaci feltételek szerinti kapcsolatot az érintett vállalatokkal. Az alapvető részesedések vonatkozásában dolgozzon ki ágazatspecifikus stratégiát a nyereségesség és a vállalatirányítás javítására. Vezesse be az állami vállalatok vezető testületeibe és felügyelőbizottságaiba való kinevezések kötelező és a nyilvánosság számára hozzáférhető nyilvántartását, az érdekeltségek közzétételére vonatkozó előírásokkal. Biztosítsa, hogy a szabályozási keret könnyítse meg a nem alapvető eszközök elidegenítését, valamint azt, hogy az adminisztratív korlátok a minimálisra csökkenjenek.
9. Állapítsa meg a túlzottan eladósodott/alultőkésített, de életképes vállalatok tartós szerkezetátalakítása előtt álló valamennyi jogi és adminisztratív akadályt és kezdje meg azok – piaci alapú megoldások révén történő – felszámolását. Ezzel összefüggésben tegyen intézkedéseket a magánszférával való megfelelő tehermegosztás biztosításához, a magánbefektetések fokozásához, beleértve a külföldi közvetlen befektetéseket, és ahhoz, hogy a szerkezetátalakítás részeként a bajba jutott vállalatoknál hatékonyságnövelést lehessen megvalósítani. 2013 szeptemberéig fogadja el a bíróságon kívüli átalakításhoz szükséges jogi keretet, biztosítva, hogy az összhangban van a fizetéseképtelenségre vonatkozó előírásokkal és mind a hitelezőket, mind a részvényeseket ösztönzi arra, hogy bíróságon kívüli átalakítási megállapodásra jussanak. Javítsa a vállalati fizetéseképtelenségi eljárások és a bírósági eljárásban történő elszámolások végrehajtását, beleértve a csődeljárásokhoz kapcsolódó, folyamatban lévő bírósági ügyek gyors lezárását, az elidegenítési érték maximalizálása és a nemteljesítő hitelek időben történő és hatékony szanálásának megkönnyítése érdekében.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*